

IV MEĐUNARODNI KONGRES ARHIVISTA U STOCKHOLMU

Mnogi međunarodni kongresi, konferencije i drugi skupovi stručnjaka održavaju se najčešće radi razmatranja i rješavanja stručnih problema, usavršavanja stručnog rada i unapređivanja nauke. I međunarodni kongresi arhivista imaju isti zadatak.

Dosadašnje iskustvo pokazalo je da radi unapređivanja arhivstva nisu dovoljni samo naponi i nastojanja u nacionalnim okvirima. Zato su potrebna, i vrlo često, međunarodna sporazumijevanja, povezanost i suradnja. Praksa je pokazala da stručna savjetovnja i konferencije mogu značiti mnogo u usavršavanju arhivstva. One su neobično korisne, jer stručnjacima omogućuju razmjenu mišljenja, korištenje iskustvima i omogućuju usklađivanje stavova o mnogim problemima.

I IV međunarodni kongres arhivista imao je, prije svega, tu zadaću. Kongres je održan od 17. do 20. augusta u Stockholmu.

Na svojim plenarnim sjednicama, koje su održane između 17. i 20. augusta, Kongres je raspravljao o ovim problemima:

1. Državni arhiv i njegova organizacija.
2. Nova tehnika, novi materijal i novi pokusi u restauriranju, konzerviranju i fotografiranju materijala i dokumenata.
3. Arhivi i suvremena ekonomska i socijalna istraživanja.

Budući da je Organizacioni komitet prije Kongresa dostavio referate svim delegatima, oni na Kongresu nisu čitani. Na plenarnim sjednicama o njima se vodila živa diskusija. Naročito zapažene bile su riječi belgijskog predstavnika E. Sabbe, američkog delegata Roberta H. Brahmiera, sovjetske predstavnice G. A. Belove, francuskog delegata R. Marquanta i drugih.

Osim rješavanja stručno-naučnih problema Kongres je rješavao i neka organizaciona pitanja. U Međunarodnu organizaciju arhivista primio je Kongres i organizaciju arhivista NR Kine. U Izvršni komitet Međunarodne organizacije arhivista izabrani su predstavnici SSSR i Poljske, kojih do tada u njemu nije bilo.

Kongres je konstatirao da je arhivstvo od prošlog kongresa u Firenzi do ovoga znatno unapređovalo. Zapaženo je da su neke manje zemlje učinile velike napore u organiziranju i usavršavanju arhivske službe.

Kongres je donio odluku da se idući, tj. V međunarodni kongres arhivista, održi 1964. god. u Bruxellesu.

Rješavanjem mnogih stručnih i organizacionih problema Kongres je omogućio dalji razvitak arhivstva i pridonio je univerzalnosti ove međunarodne organizacije. Ona će u buduće biti još sposobnija u obavljanju svojih zadataka.

Pripremni komitet IV međunarodnog kongresa arhivista vodio je brigu o tome kako bi delegate upoznao sa suvremenim tehničkim sredstvima za rad u arhivima. Zbog toga je organizirao izložbu najsuvremenijih tehničkih pomagala. Na izložbi su bile izložene police, sredstva foto-službe, mikročitači, sredstva za restauriranje i konzerviranje dokumenata. Bili su izloženi električni mehanički kompaktusi, metalni i drveni, mikročitači, foto-aparati, aparati za povećavanje i sušenje fotografija, za restauriranje i konzerviranje dokumenata i karata. Na izložbi su, osim toga, bile izložene i kutije za spremanje arhivske građe, kutije za slike, skice i karte.

Pripremni komitet Kongresa nastojao je delegate upoznati sa arhivskom službom Švedske. U tu svrhu organizirao je posjete švedskim arhivima i to: Državnom, Gradskom i Vojnom arhivu u Stockholmu.

U toku rada Kongresa bili su organizirani izleti u okolicu Stockholma i posjete nekim ustanovama u gradu. Naročito interesantan bio je izlet u Upsalu, u kojoj su delegati posjetili sveučilište, biblioteku, katedralu i stari grad.

Osim ekskurzija i posjeta koje je organizirao Pripremni komitet Kongresa i sami delegati su nastojali posjetiti što veći broj arhiva, muzeja, biblioteka i galerija. Neki jugoslavenski delegati posjetili su arhive u Danskoj, Norveškoj i Zapadnoj Njemačkoj. Svim tim posjetama obogatili su svoja iskustva i naučili dosta novog.

Svaka zemlja, koja je na Kongres slala svoje delegate, imat će od toga znatne koristi. To će pridonijeti bržem usavršavanju i razvitku njene arhivske službe. Državni i regionalni arhivi znatno će bolje obavljati svoj posao, a međunarodne veze i suradnja između arhiva raznih zemalja znatno će se povećati.

Kongres će pozitivno utjecati i na razvitak arhivstva u Jugoslaviji. Korist od Kongresa bit će utoliko veća, ukoliko se poduzmu mjere, da se arhivisti upoznaju sa njegovim odlukama i da se odluke primjene u radu arhiva. Kongresni materijal bi trebalo publicirati, kako bi postao pristupačan svim našim arhivskim radnicima.

Posebnu korist od kongresa imaju delegati lično, jer su čuli razna mišljenja i iskustva, vidjeli organizaciju i materijalnu opremu arhiva i lično se upoznali sa arhivistima drugih zemalja.

Zbog svega je toga šteta što iz NR Hrvatske nije omogućeno većem broju stručnjaka koji rade u arhivima da oputuju na IV međunarodni kongres arhivista u Stockholmu.

Zdravko Krnić

GODIŠNJA SKUPŠTINA I SAVJETOVANJE DRUŠTVA ARHIVSKIH RADNIKA HRVATSKE

Društvo arhivskih radnika Hrvatske održalo je od 15—17. septembra 1959. svoju godišnju skupštinu i savjetovanje u Slavonskom Brodu. Slavonski Brod odabran je za održavanje savjetovanja zato što je tu osnovan Historijski arhiv kao jedna od novih arhivskih ustanova regionalnog tipa u NR Hrvatskoj. Teme savjetovanja razradile su osnovna pitanja rada i zadataka te vrste arhivskih ustanova.

Godišnju skupštinu otvorio je potpredsjednik društva drug K. Nemeth pozdravivši predstavnike vlasti, društava arhivskih radnika drugih republika i prisutne članove. Nakon izbora radnog predsjedništva i ostalih funkcionera skupštine tajnik drug J. Vidmar podnio je izvještaj o radu upravnog odbora. Iznoseći proslavu 40-godišnjice SKJ, Društvo arhivskih radnika Hrvatske preporučilo je svojim članovima da se založe na pronalaženju podataka o historijatu Partije i radničkog pokreta Jugoslavije, što su članovi i prihvatili, dajući nekoliko priloga u štampi, nekoliko javnih predavanja, organiziravši izložbe o razvoju partije i radničkom pokretu te izradivši popise dokumenata na tu temu iz arhivskih materijala.

U organizacionom smislu, istaknuta je reorganizacija saveza sindikata, po kojoj je od 1. IX 1959. društvo postalo isključivo stručno udruženje. Društvo ima 97 članova. Preporučuje se da se učlane i oni ljudi koji nisu službenici arhivskih ustanova